C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-674/2026 Judecătoria Bălți, sediul Central
1-26034497-03-21rji-05062026 Judecător: Rodica Chistruga

D E C I Z I E
În Numele Legii

07 iulie 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președinte de de complet, judecător: Ion Talpa
Judecători: Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

judecând în ordine de recurs, recursul condamnatului Cernov Victor, declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 aprilie 2026*** prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă plângerea depusă de condamnatul **Cernov Victor** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de actele cauzei, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

La 18 martie 2026, în adresa Judecătoriei Bălți (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Cernov Victor referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Condamnatul Cernov Victor solicită constatarea faptului deținerii sale în condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 aprilie 2026, a fost declarată inadmisibilă plângerea depusă de condamnatul Cernov Victor, împotriva

administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus condamnatul Cernov Victor solicitând astfel admiterea recursului, casarea soluției primei instanțe, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi soluții privind admiterea plângerii formulate în temeiul art. 3 CEDO.

În motivarea cererii de recurs, deținutul a declarat faptul că soluția primei instanțe este nefondată dat fiind că în cadrul plângerii formulate în temeiul art. 3 CEDO a indicat tot setul necesar pentru constatarea de către instanța de judecată a condițiilor inumane de detenție în cadrul Penitenciarului nr. 6 Soroca.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Nord consideră necesar de a admite recursul condamnatului Cernov Victor ca fiind fondat, reieșind din următoarele considerațiuni:

În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, integral, şi ia una din următoarele soluţii: *dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art. 469 alin. (1) pct. 17^{1}) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art. 473^{2} alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului

şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, *plângerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plângere* ***pot fi anexate*** *explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plângerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.*

În corespundere cu alin. (2^1) din articolul nominalizat, *în cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.*

În speță, instanța de recurs constată că la 18 martie 2026 condamnatul Cernov Victor s-a adresat cu plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicitând constatarea condițiilor de detenție inumane în Penitenciarul nr. 6 Soroca, or aflarea sa în astfel de condiții au dus la lezarea drepturilor sale garantate de art. 3 CEDO.

Colegiul penal conchide că, la etapa verificării admisibilității plângerii depuse de Cernov Victor, judecătorul de instrucție a constatat că acesta nu întrunește condițiile de fond prevăzute la art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală, din care motiv prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 23 martie 2026 condamnatului Cernov Victor i s-a acordat un termen de 15 zile pentru a-şi aduce plângerea cu privire la constatarea faptului detenţiei în condiţii inumane şi degradante şi aplicarea mecanismului compensatoriu de reducere a termenului pedepsei, în concordanță cu prevederile art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală.

S-a explicat petiționarului Cernov Victor că, dacă îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plângerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă.

La 24.03.2026, copia încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 23 martie 2026 a fost expediată în adresa Penitenciarului nr. 11 Bălți pentru a fi înmânată condamnatului Cernov Victor pentru informare și executare (f.d. 6).

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Central din 22 aprilie 2026, a fost declarată inadmisibilă plângerea condamnatului Cernov Victor împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Colegiul penal consideră că este eronată concluzia primei instanțe privind declararea inadmisibilității plângerii condamnatului Cernov Victor în temeiul art. 473^2 alin. (2^2) Cod de procedură penală. Or, la depunerea plângerea condamnatul Cernov Victor s-a conformat prescripțiilor stipulate la art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală, indicând în ***măsura posibilităților*** și a cunoștințelor sale juridice în conținutul plângerii *locul detenției, precum şi constatarea condițiilor de detenție contrare prevederilor art. 3 CEDO ce în opinia sa i-au afectat grav drepturile,* astfel exponentul puterii judecătorești în mod pripit a constatat mecanismul juridic al admisibilității plângerii în condițiile în care Constituția RM consfințește în mod expres protecția și asigurarea accesului liber la justiție a oricărui subiect de drept în acest sens.

Constatarea judecătorului de instrucție privind necesitatea dovedirii următoarele circumstanțe „ *să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate; să indice împotriva cui este adresată plângerea și care sunt solicitările, cu anexarea probelor relevante în susținerea plângerii înaintate.*", Colegiul penal o apreciază ca fiind pur declarativă, or din interpretarea *ad litteram* a dispozițiilor art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală se constată că anexarea acestora nu este o obligație a condamnatului, ci reprezintă mai degrabă un drept discreționar al acestuia, ce rezultă din conjuncția "***poate***".

În acest sens, instanța de recurs analizând materialele cauzei penale, în raport cu lucrările instanței de fond și cu prevederile legale ce reglementează soluționarea plângerii împotriva administrației instituției penitenciare privind constatarea deținerii în condiții contrare art. 3 din CEDO și reducerea pedepsei atestă că, instanța de fond prematur a dispus declararea inadmisibilității acestor solicitări, or în susținerea poziției sale instanța de fond nu a adus o argumentare clară, fermă și completă asupra concluziilor sale.

Instanța de recurs relevă că, cauza a fost examinată superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu motivele invocate de deținut.

Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menționate au o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat speță a încălcat normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat

servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile incerte expuse de instanța ierarhic inferioară, fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de deținut constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, într-un alt complet de judecată.

Conform art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Raportând circumstanțele de fapt constatate din materialele cauzei, la prevederile legii citate, Colegiul Penal găsește recursul întemeiat, ori argumentele din recurs, la caz, își găsesc confirmare prin prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ori hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind greșit aplicate prevederile art. 473^2 alin. (2^2) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să soluționeze plângerea condamnatului Cernov Victor, privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art. 473^2-473^4 Cod de procedură penală în conformitate cu prevederile art. art. 473^3 alin. (2), 473^3 alin. (3), 473^4 alin. (1)-(5) Cod de procedură penală, să se expună pe fiecare pretenție invocată de către condamnat, să soluționeze fondul plângerii privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art. 473^2-473^4 Cod de procedură penală, respectiv, să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În acest concurs de împrejurări, instanța de recurs consideră că nu se poate dispune posibilitatea examinării soluției hotărârii contestate, deoarece în lipsa indicării tuturor motivelor de fapt şi de drept care au format convingerea instanțelor, Colegiul penal nu are criterii de apreciere a temeiniciei sau netemeiniciei soluției pronunțate.

Primind dosarul la o nouă examinare, instanța urmează să înlăture lacunele admise la examinarea cazului, să citeze participanții la proces şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o încheiere legală şi întemeiată.

Așadar, reieșind din faptul că erorile admise de instanța de fond nu pot fi reparate de instanța de recurs, Colegiul penal va admite recursul condamnatului Cernov Victor și va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în același complet de judecată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul condamnatului Cernov Victor, declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 aprilie 2026*** emisă pe marginea plîngerii condamnatului Cernov Victor se admite, cu casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet:
Judecător **Judecător** **Judecător**